

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

O. Vasari
Vișanu N.

Nr. 015/4316 din 15.06.20
La nr. 12-6/32 din 08.04.2020
La nr. 12-4/20 din 08.04.2020

Domnului Mihail COTOROBAL,
Avocatul Poporului (Ombudsman)
mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr. 16

Stimate domnule Cotorobai,

Ministerul Justiției a examinat solicitarea Dumneavoastră înaintată în contextul infecției COVID-19, cu privire la întreprinderea măsurilor de urgență în vederea eliberării din detenție a anumitor categorii de deținuți.

Pentru început, ne exprimăm profunda mulțumire pentru responsabilitatea, atitudinea și interesul pe care îl manifestați față de respectarea și protecția drepturilor persoanelor aflate în detenție, în special, în contextul răspândirii epidemiei COVID-19.

Conștientizând faptul că instituțiile penitenciare constituie un mediu mai vulnerabil de răspândire a infecției COVID-19, datorită concentrației ridicate a numărului de persoane într-un spațiu relativ restrâns, de către autorități a fost implementat un set de măsuri organizatorice, de prevenție și de intervenție orientate spre minimalizarea răspândirii infecției în mediul penitenciar.

Astfel, prin ordinul Ministrului Justiției nr. 50 din 12.03.2020 cu privire la instituirea regimului special în cadrul sistemului administrației penitenciare a fost instituit regimul special (ulterior prelungit până la data de 16 iunie 2020).

De asemenea, la nivelul fiecărei instituții din cadrul sistemului administrației penitenciare a fost adoptat și implementat un plan de măsuri pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției cu COVID-19 în rândul personalului penitenciar și a persoanelor private de libertate, ce cuprinde acțiuni concrete ce vizează măsuri organizatorice, de prevenție, de intervenție și managementul situațiilor de criză.

Suplimentar, în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost instituit Grupul de suport tehnico-medical, ce are în calitate de atribuție principală analizarea, gestionarea și, după caz, formularea propunerilor de măsuri cu privire la situația epidemiologică cauzată de posibila majorare a incidenței cazurilor confirmate de infecție cu noul coronavirus.

În scopul implementării securității dinamice în instituțiile de detenție, conducătorii instituțiilor penitenciare au obligația de a asigura menținerea regimului special în cadrul sistemului administrației penitenciare și organizarea informării corespunzătoare a

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI		
Nr. de Intrare	1798	
19	iunie	2020

persoanelor private de libertate, pentru asigurarea conștientizării de către aceștia a riscului/pericolului infectării personale și a rudelor acestora.

La fel, a fost inițiat procesul de testare la infecția COVID-19 a deținuților care întrunesc criteriile de definiție a cazului suspect, pentru izolarea promptă a cazurilor confirmate, acordarea asistenței medicale corespunzătoare și efectuarea imediată a anchete epidemiologice.

În partea ce ține de depopularea instituțiilor penitenciare și crearea premiselor pentru îmbunătățirea permanentă a condițiilor materiale de detenție, menționăm că acestea reprezintă obiective prioritare și continue, fapt pentru care Ministerul Justiției, în calitate de autoritate responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul executării pedepselor penale, a promovat constant proiecte privind umanizarea politicii penale și consolidarea mecanismelor de asigurare a drepturilor persoanelor aflate în detenție.

Potrivit datelor statistice, în rezultatul umanizării politicii penale promovate de autorități, numărul populației penitenciare s-a redus considerabil în ultimii ani. Spre exemplu, la 01.01.2020, în penitenciarele din țară se dețineau 6716 persoane, ceea ce comparativ cu aceeași dată a anului 2019 (6990 persoane) constituie mai puțin cu 274 de deținuți și cu aceeași dată a anului 2018 (7635 persoane) – mai puțin cu 919 de deținuți.

Reiterăm faptul că apreciem înalt implicarea dumneavoastră în promovarea măsurilor de preîntâmpinare a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare și, în context, primiți asigurările de rigoare că Ministerul Justiție, examinează subiectul respectiv, inclusiv prin prisma practicii abordate de alte state în gestionarea situației pe durata crizei epidemiologice în partea ce vizează mediul penitenciar.

Ținând cont de complexitatea problemei abordate și efectele nemijlocite pe care le-ar putea produce emiterea unei decizii în sensul promovării politicii de depopulare masivă a instituțiilor penitenciare în vederea prevenirii răspândirii infecției COVID-19 în mediul penitenciar, asupra scopului pedepsei penale, opiniei societății civile și pericolul pe care îl prezintă asupra securității statului, la etapa actuală, nu se consideră a fi oportun promovarea amnistiei sau grațierii pentru eliberarea masivă a persoanelor din detenție.

În prezent, în Republica Moldova funcționează remediul național de soluționare a plângerilor privind condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, implementat din 1 ianuarie 2019.

Acest remediu oferă dreptul persoanelor aflate în detenție de a se adresa în instanțele de judecată naționale pentru a beneficia de compensații echitabile (prin reducerea termenului de detenție sau prin încasarea despăgubirilor în formă bănească) pentru condiții precare de detenție.

Mai mult decât atât, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că acest remediu constituie o redresare adecvată în cazul condițiilor materiale precare de detenție și respectiva formă de redresare constituie un avantaj incontestabil de a contribui la rezolvarea problemei suprapopulării prin accelerarea eliberării din penitenciar a persoanelor deținute (*c. Stella și alții vs Italia, cererea nr. 49169/09, §60 și c. Draniceru vs. Moldova, cererea nr. 31975/15, §60.*)

În contextul chestiunii abordate, menționăm faptul că au fost întreprinse măsurile de rigoare pentru a minimaliza contactul cu exteriorul în scopul prevenirii răspândirii infecției în instituțiile penitenciare, dar în egală măsură de a garanta exercitarea drepturilor de către persoanele aflate în detenție.

Astfel, conform prevederilor Legii nr. 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind emiterea și prelungirea mandatelor de arestare și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate se vor efectua doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate, iar acțiunile de urmărire penală de către organul de urmărire penală în privința persoanelor private de libertate se vor realiza la sediul instituției penitenciare.

Finalmente, reiterăm deschiderea Ministerului Justiției pentru identificarea comună a celor mai potrivite soluții în gestionarea mediului penitenciar în contextul pandemiei cu COVID-19.

Cu respect,

Secretar de stat
Dorin LIȘMAN